

2021 YILI

BÜTÇE SUNUSU

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu

Murat KURUM
Çevre ve Şehircilik Bakanı

20 KASIM 2020

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**2021
YILI** **BÜTÇE
SUNUSU**
TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu

Murat KURUM
Çevre ve Şehircilik Bakanı

20 KASIM 2020

İÇİNDEKİLER

TEMEL HEDEF VE FAALİYETLER	04
İZMİR DEPREMİ	13
DEPREM SONRASI İZMİR'DE KENTSEL DÖNÜŞÜM	15
ELAZIĞ DEPREMİ VE DÖNÜŞÜM	17
TÜRKİYE'DE DEPREM VE KENTSEL DÖNÜŞÜM	18
ÖNEMLİ MEVZUAT DÜZENLEMELERİ	26
MEKÂNSAL STRATEJİ PLANI	27
AKILLI ŞEHİRLER STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI	28
ÇEVRE VE COVID-19 SALGINI	29
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE	29
SIFIR ATIK VE ÇEVRE YATIRIMLARI	30
EKOLOJİK KORİDORLAR VE MİLLET BAHÇELERİ	34
KORUNAN ALANLAR	35
İLLER BANKASI YATIRIMLARI VE YEREL YÖNETİMLER	36
TÜRKİYE EMLAK KATILIM BANKASI	37
HAZİNE TAŞINMAZLARI	37
TAPU VE KADASTRO FAALİYETLERİ	38

Sayın Başkan,
Plan ve Bütçe Komisyonumuzun Değerli Üyeleri,
Değerli Milletvekilleri,
Kıymetli Basın Mensupları,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın 2020 faaliyetleri ile 2021 Yılı Bütçe Teklifi hakkında bilgi sunmak üzere huzurlarınızdayız, sizleri saygıyla selamlıyorum.

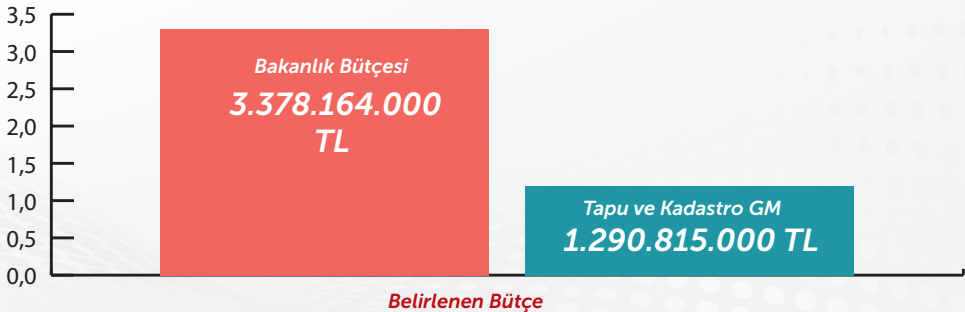
Her şeyden evvel, bütçe komisyon çalışmalarında ülkemiz ve milletimiz için son derece yoğun mesai harcıyorsunuz. Ben siz kıymetli milletvekillerimize bu gayretlerinizden dolayı çok teşekkür ediyorum. Tüm çalışmalarınızın ülkemiz, milletimiz, çevremiz, doğamız ve şehirlerimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Yapacağımız tüm çalışmaların; 2023 hedeflerimize ulaşmamıza vesile olmasını, 2053 ve 2071 vizyonumuza hizmet etmesini can-ı gönülden temenni ediyorum.

Yine; Sayın Bakanımız, Komisyon Başkanımız Cevdet Yılmaz beyefendiye bir kez daha bu vesileyle tebrik ediyor, yeni görevlerinde başarılar diliyorum.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak; çevremizin, doğal alanlarımızın korunması ile şehirlerimizin imar, inşa ve ihyasından sorumluyuz. Bakanlığımızın; bağlı ve ilgili kuruluşlarımızla beraber **toplam 41.682 personeli bulunmaktadır.**

2021 Yılı Bütçe Teklifinde; **Bakanlığımızın bütçesi 3 milyar 378 milyon 164 bin lira**, bağlı kuruluşumuz **Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün bütçesi ise 1 milyar 290 milyon 815 bin lira** olarak belirlenmiştir.

Bugünkü konuşmamda sizlerle, hedeflerimizi, son 1 yıl içerisinde geldiğimiz aşamayı; Elazığ, Giresun ve İzmir’de yaşanan afetler sonrası yaptığımız çalışmaları, ülkemizin deprem gerçeği ve kentsel dönüşüm faaliyetlerimizi paylaşacağım.

Bu başlıkların ardından iklim değişikliğiyle mücadelemizi, sıfır atık projemizin sonuçlarını, doğal alanlarımızdaki gelişmeleri, çevre yatırımlarımızı ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün faaliyetlerini sunacağım.

TEMEL HEDEF VE FAALİYETLER

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

2020 yılı, ne yazık ki; yıkıcı depremlerin, büyük sellerin, heyelanların ve salgınların yaşandığı bir yıl oldu. Bu yıl; “dünyada artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını” tüm dünyaya gösterdi.

Devletler; çevre kirliliği, temiz gıda, temiz su, doğal kaynakların korunması, iklim değişikliği ve şehircilik konularında birçok yeni görüşü, yeni politikaları da hayata geçirdi, geçiriyor.

Biz de Bakanlık olarak; yeni projeleri hayata geçirebilmek adına; hep sahada olduk. Her hafta en az bir ilimizde olacak şekilde; 81 il 922 ilçemize ziyaretlerimizi sürdürüyoruz. Bugüne kadar 75 ilimizi 300’e yakın ziyaret gerçekleştirdik. Projelerimizi yerinde görme fırsatı yakaladık.

Her ziyaretimizde; vatandaşlarımızdan, esnafımızdan başlamak üzere; valilerimizle, milletvekillerimizle, belediye başkanlarımızla, muhtarlarımızla bir araya geldik, sorunları birlikte tespit edip, çözümü birlikte ortaya koyduk. Saha çalışmalarımızdan edindiğimiz bilgiyi temel alarak; ilkelerimizi, stratejik hedeflerimizi; yeni sürece, yeni dünya düzenine uyumlu hale getirerek güncelledik.

Buna göre;

1. Çevremizi korumak en kıymetli vazifemizdir. Cennet vatanımızın, toprağını, suyunu ve havasını korumayı en büyük sorumluluk olarak görüyor ve çalışmalarımızı ifa ediyoruz. Bu sebepten; 81 ilimizdeki millet bahçelerimiz ve 22 ekolojik koridorumuzla, Sıfır Atık Projesi ve geri dönüşümle, doğal koruma alanı büyüklüğümüzü %17'nin üzerine çıkarma hedefiyle şehirlerimize nefes aldırıyoruz.

2. İnsan odaklı, sağlıklı, güvenli ve kimlikli şehircilik anlayışıyla şehirlerimizi afetlere hazır kılmak için "Türkiye'nin Her yerinde Kentsel Dönüşüm ve Sosyal Konut" hedefiyle canla başla çalışıyoruz.

Bunu yaparken de mahalle kültürümüzü yaşatan yatay şehirleşmeyi hâkim kılacak projelerimizin sayısını ve çeşidini her geçen gün artırıyoruz.

Denizli / Çardak

Afyon / Dinar

Düzce / Cumayeri

Bartın / Ulus

Zonguldak / Devrek

Yalova / Armutlu

Bakanlık olarak tüm projelerimizi; bu temel ilke ve hedefler çerçevesinde şekillendirdik. Hedeflerimizi 2020 yılında, yıllık bazda ne oranda gerçekleştirebildik. İzninizle ifade etmek isterim.

- 1 Kentsel dönüşüm kapsamında yatırım bedeli 39 milyar TL olan 110.000 konutun dönüşümünü başlattık. Yatırım bedeli yaklaşık 4 milyar TL olan 19.766 konutun yapımını tamamladık ve hak sahiplerine teslim ettik. 30 milyar TL bedelli 85.000 konutun inşa çalışmaları devam ediyor.

- 2 98.524 bağımsız bölümü riskli yapı olarak tespit ettik. Bağımsız bölümlerden 50.822'sini yıkımını tamamlayarak dönüşüm çalışmalarını başlattık.

- 3 Toplam büyüklüğü 295 hektar olan 31 alanı riskli ilan ettik. Yine toplam büyüklüğü 4.641 hektar olan 95 alanı rezerv yapı alanı olarak belirledik.

- 4 Kentsel dönüşümde inşa, kira yardımı, proje ve kamulaştırma gibi pek çok kalemden 6 milyar 800 milyon TL kaynak kullandık.

- 5 Yapı denetim kapsamında sadece son 2 yılda 102.500 binayı denetledik.

- 6 TOKİ ile, yatırım bedeli 44 milyar TL olan 115.581 sosyal konutun temelini attık. 17 milyar 212 milyon TL bedelli 60 bin konut ve donatılarının yapımını tamamladık.

- 7 Başıta Elazığ, Malatya, İzmir ve Giresun olmak üzere doğal afetlerden etkilenen vatandaşlarımıza 165 milyon TL destek sağladık. Yaklaşık 12 milyar TL bedelli 32 bin afet konutunun yapımını başlattık. 3.034 afet konutunu tamamladık. 20.858 afet konutunun yapımı devam ediyor.

Elazığ / Sürsürü Mah.

Malatya / Pütürge

Yeni Dere / Giresun

- 8 22 ilde 6 milyon 132 bin m²'lik 35 millet bahçesi açtık. 50 milyon m²'lik 237 millet bahçemizin çalışması devam ediyor.

Sakarya Millet Bahçesi

Sivas Millet Bahçesi

- 9 441.800 hektar alanı koruma altına aldık. 143.909 hektar büyüklüğünde 2 ÖÇK alanı ve 297.891 hektar büyüklüğünde 350 doğal sit alanı ilan ettik. Bunların 180.975 hektar büyüklüğündeki 175'ini kesin korunacak hassas alan ilan ettik.

- 10 116 km bisiklet yolu yaptık. 5.737 m² gürültü bariyeri yaptık. 287 km bisiklet yolu, 54.478 m² gürültü bariyerinin çalışmaları devam ediyor.

Bisiklet yolu projeleri için 128 milyon TL, gürültü bariyerleri için yaklaşık 14 milyon TL destek sağladık

- 11 Sıfır Atık Projesi kapsamında yaklaşık 11 milyon ton değerlendirilebilir atık topladık ve geri dönüşüme kazandırdık. 11 milyar TL tasarruf ettik.

- 12 Plastik poşet kullanımını % 80 oranında azalttık. 1 milyar 500 milyon TL tasarruf sağladık.

- 13 80 bin ton deniz çöprü topladık.

- 14 27 plajımızı mavi bayraklı yaptık.

- 15 Çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla 30 bin çevre denetimi yaptık. Çevreyi kirleten 4.047 tesise 202 milyon TL idari para cezası uyguladık.

- 16 Yerel yönetimlerin çevre koruma projeleri için 1 milyar 250 milyon TL destek sağladık.

- 17 İller Bankamızla yerel yönetimlerimizin altyapı ve üstyapı çalışmaları için 9.7 milyar TL destek sağladık.

- 18 2/B ve tarım arazileri satışı kapsamında toplam 112 bin vatandaşımızın mülkiyet problemini çözdük.
- 19 Hazineye ait tarım arazilerinin kiralanması kapsamında 569 milyon m² büyüklüğünde Hazine arazisini çiftçimize ecrimisil bedelinin yarısı üzerinden kiraladık.

İZMİR DEPREMİ

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Türkiye Kasım ayına hüznüyle, acıyla girdi. Güzel İzmir’imizde 6.6 büyüklüğünde bir deprem yaşadık. 116 canımızı kaybettik. Kaybettiğimiz tüm vatandaşlarımıza, Allah’tan rahmet, yakınlarına sabırlar diliyorum.

İzmir’de; arama kurtarma ekiplerimiz enkazdan vatandaşlarımızı kurtarmak için gönüllülerimizle birlikte büyük bir gayret gösterdiler. 107 vatandaşımızı enkazlardan kurtardık. İzmir’de geçirdiğimiz 15 günlük süre içerisinde; kurduğumuz koordinasyon merkezlerinde vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını dinledik. Tüm bakanlıklarımız, milletvekillerimiz, valiliğimizle; AFAD’ımız, Kızılay’ımız, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımızla, tüm ilçe belediye başkanlarımızla, STK’larımız ve gönüllülerimizle gece gündüz demeden, bir seferberlik anlayışı içerisinde hareket ettik.

Bu süreçte Cumhurbaşkanımız anbean tüm Bakanlarımızdan bilgi aldılar, İzmir’de yapılan tüm çalışmaları yakinen takip ettiler. Ben bu vesileyle Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı sunuyor; İzmir için seferber olan herkese, 83 milyonluk büyük Türkiye ailesine teşekkür ediyorum.

İzmir'de 145.677 bina, 737.291 bağımsız bölümde hasar tespit çalışmalarımızı yaptık. Buna göre ağır hasarlı, acil yıkılacak ve yıkık 647 bina, 4.556 bağımsız bölüm olduğunu tespit ettik. Yine; 6.465 az hasarlı, 676 orta hasarlı binamız var. Bugün itibarıyla eşya tahliye çalışmaları biten bina sayısı, 136; yıkımı biten ve devam eden bina sayısı 73'tür.

930 personelimizle yürüttüğümüz hasar tespit çalışmaları sonucunda şunu gördük. İzmir depreminde; ağır hasarlı ya da yıkılmış binaların ortalama %30'u 1990-2000 arasında, %70'i ise 1990 öncesinde yapılmıştır. İzmir'de 2000 yılından sonra yapılan binalarda yıkım da, hasar da tespit etmedik.

Bu da aslında devlet olarak, 99 depremi sonrasında aldığımız tedbirlerin, inşaatlarda uyguladığımız yapı denetim çalışmalarımızın ne kadar doğru adımlar olduğunun bir göstergesidir.

DEPREM SONRASI İZMİR'DE KENTSEL DÖNÜŞÜM

Bugün İzmir'imizde, İzmir tarihinin en büyük kentsel dönüşüm, deprem dönüşümü seferberliğini başlattık. Kira ve taşınma yardımlarımız kesintisiz bir şekilde devam ediyor.

İlk etapta yapacağımız 5.000 konut için projelerimiz hazır. Yıkılan binaların bulunduğu 7 ayrı bölgede dönüşümü bu ay içerisinde başlatıyoruz.

İlaveten; İzmir Şehir Hastanesi'nin yanında yer alan 1 milyon 380 bin m²'lik rezerv alanımızda, zemin artı 4-5 katı geçmeyen, yatay mimariye ve bölgenin dokusuna uygun yeni konutları önümüzdeki yıl İzmirli kardeşlerimize teslim edeceğiz.

ELAZIĞ DEPREMİ VE DÖNÜŞÜM

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Yine, 2020 yılı başında yaşadığımız; Elazığ depreminde de ağır hasarlı, acil yıkılacak ve yıkık 15.382 konut tespit ettik.

Bugün Elazığ'da tarihimizin en büyük ve en hızlı deprem dönüşümünü gerçekleştiriyoruz. Elazığ ve Malatya'da sosyal donatılarıyla beraber toplam 26.123 konut üretiyoruz. Elazığ'da yaptığımız 19.668 konutumuzun inşaatları devam ediyor. Depremden en çok etkilenen Sürsürü ve Bizmişen mahallelerinde yaptığımız 960 konutu 6 ay gibi kısa bir süre içerisinde bitirdik. Yılsonuna kadar yaklaşık 8 bin konutun teslimini yapacak, 2021 yılının ilk yarısında da bütün yeni yuvalarımızı Elazığlı kardeşlerimize teslim edeceğiz.

Elazığ Sürsürü Mahallesi

Elazığ Bizmişen Mahallesi

Malatya Bağlıca Mah.

Malatya Mahmut Dursun Mah.

Malatya'da ise 6.081 konutun inşaatlarına süratle devam ediyoruz. Elazığ ve Malatya'da toplam 4.665 köy evi ve 1.382 ahır yapıyoruz.

TÜRKİYE'DE DEPREM VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Her zaman ifade ettiğimiz gibi; depremle mücadele terörle mücadele kadar önemlidir.

Bugün nüfusumuzun %71'i deprem riskli alanlarda yaşıyor. Ne yazık ki; son 100 yılda, 80 bin vatandaşımız hayatını depremlerde kaybetti.

Bugünkü tespitlerimize göre; Türkiye'de 9.8 milyon bina, 28.6 milyon konut var. Türkiye genelinde 1.5 milyon, İstanbul'da da 300 bin bağımsız birimin çok acil bir şekilde dönüşmesi gerekiyor.

Bildiğiniz gibi; 2012 yılında; Cumhurbaşkanımızın "bedeli ne olursa olsun yapacağız" sözleriyle; kentsel dönüşüm seferberliğini İstanbul'umuzdan başlattık.

- ✔ 2012'den bu yana; 59 ilde, 568 bin bağımsız bölümün bulunduğu, 269 riskli alanda çalışmalara başladık.
- ✔ 81 ilde riskli 690 bin konut ve iş yerini yeniliyoruz.
- ✔ Riskli alanlarda ve yapılarda yer alan 677 bin konut ve iş yerinin yıkım işlemlerini tamamladık.
- ✔ 67 ilde 480 milyon m2 alanı rezerv yapı alanı olarak belirledik.
- ✔ 33 ilde, 161 kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı ve 11 ilimizde 16 yenileme alanı belirledik.
- ✔ Kentsel dönüşüm için bugüne kadar 15,5 milyar kaynak kullandık.
- ✔ 1 milyon 500 bin bağımsız bölümde ikamet eden 6 milyon vatandaşımızın can güvenliğini teminat altına alacak dönüşüm çalışmalarımız devam ediyor.
- ✔ Yapı denetim sistemimizle 2001 yılı itibariyle; 798 bin binamızı, 6.1 milyon bağımsız bölümü denetledik. Denetimlerimizle; yapıların %40'ını depreme karşı teminat altına aldık. 24 milyon vatandaşımızın depreme dayanıklı konutlarda oturmasını sağladık. Halen 400 bin binanın denetimine ise devam ediyoruz.
- ✔ Elektronik Beton İzleme Sistemi ile 116 bin yapıdan 8 milyon 357 bin çipli beton numunesi aldık ve inceledik.

Beton Numunesi Alım İşlemi

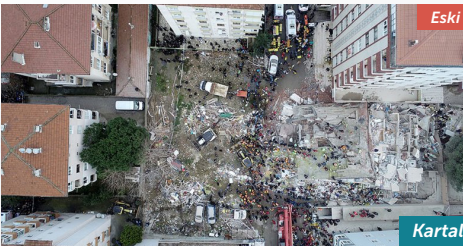
Beton Numuneleri

- ✓ Yapılara ait tüm ruhsat, iskân, proje, denetim, yapı sahibi, müteahhit gibi bilgilerin yer aldığı ve bütün Türkiye’de uygulanacak Bina Kimlik Sistemini 2021 yılında devreye alacağız.
- ✓ Kentsel dönüşüm faaliyetlerini de yürüten TOKİ’imiz, 18 yıl içinde 180 milyar TL yatırımla ürettiği 975 bin konutla; en çok konut üreten kamu kuruluşlarının başında yer alıyor.

- ✓ 4 milyon vatandaşımız TOKİ’nin ürettiği, depreme dayanıklı, sosyal donatıları ve çevre düzenlemeleriyle kaliteli konutlarda oturuyor.
- ✓ TOKİ, deprem dönüşümü kapsamında şimdiye kadar 61 ilde, 146 ilçede, 164 bin konutluk kentsel dönüşüm projesi hayata geçirdi. Yaklaşık 54 bin konutun ise plan ve proje çalışmaları devam ediyor.

- ✔ Son iki yıl içinde toplam 80 bin konutun teslimini yaptık. Halen 46 milyar TL'lik 111 bin konutun inşaatı devam ediyor.
- ✔ Sosyal konutta da; tüm donatılarıyla beraber 50 bin ve 100 bin konutun inşaatları hızla devam ediyor.
- ✔ Kentsel dönüşümün yoğun olarak devam ettiği İstanbul'da depreme hazırlık çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu anlamda; 72 bin binayı, yani 370 bin bağımsız birimi riskli yapı statüsünde yeniliyoruz.
- ✔ Bugün; hemen hemen İstanbul'umuzun her ilçesinde yeni konutlar, yeni iş yerleri yapıyoruz. Bu kapsamda son 8 ayda; Kağıthane'den Üsküdar'a, Zeytinburnu'ndan Gaziosmanpaşa'ya, Beyoğlu'ndan Kartal'a, Esenler'e kadar 10 bin konutun temellerini attık.

- ✓ Başkentimiz Ankara'da ise; 28 kentsel yenileme projesinde 44 bin konutluk çalışma başlattık. Bunların 35 binini tamamlayarak hak sahiplerine teslim ettik.

- ✓ Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'mizde terör olaylarından zarar gören şehirlerimizde; 25.115 konut, 21 okul, 16 cami, 12 taziye evi, 15 park ve 1.670 km altyapı hizmetinin yapımını tamamladık. Başta Diyarbakır olmak üzere, tüm illerimizde çalışmalarımız olanca hızıyla devam ediyor.

Şu ana kadar kamu ve özel sektör eliyle yapılan kentsel dönüşümle, TOKİ konutlarımızla ve yapı denetim sistemimizle ülkemizdeki binaların %65'ini güvenli hale getirdik. 54 milyondan fazla vatandaşımızı afetlere karşı güvence altına aldık.

Saydığım tüm projeler deprem riski altındaki alanların dönüşümüne ilişkin oldu. Tabi biz; kentsel dönüşümü sadece bu alanların dönüşümü olarak görmüyoruz.

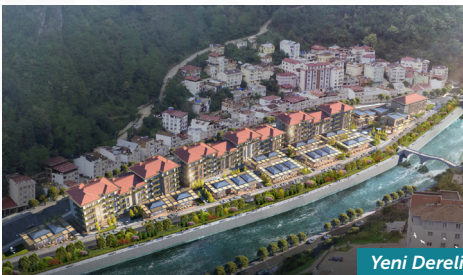
Bunun dışında;

- 1.Sel ve heyelan riski altındaki alanların dönüşümü,
- 2.Tarihi kent merkezleri ve meydanların dönüşümü,
- 3.Sanayi alanlarının taşınması ve dönüşümü,
- 4.Tarım köy projeleriyle kırsal dönüşüm,
- 5.Bölgesel otoparklarla şehirlerdeki araç yükünü azaltıyoruz.

- ✓ Sel ve heyelan riski altındaki bölgeler için; Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı kapsamında yeni konutlar üretiyoruz. İlk etapta; Trabzon Araklı'da 118 konut ile Giresun Bulancak'ta 570 konutun yapımına başladık. Giresun'da yaşanan son sel felaketinden sonra Dereli, Doğan kent, Tirebolu ilçe ve köylerinde **612 konut, dükkân ve köy evi yapımına başladık**. İnşallah "**Yeni Dereli Proje**"mizi ve tüm konutlarımızı 1 yıl içerisinde tamamlayıp Giresunlu kardeşlerimize teslim edeceğiz.

- ✓ Tarihi kent meydanlarının ihyası projemizle; Ankara Hergelen Meydanı, Konya Mevlana Meydanı, Bursa Hanlar Bölgesi, Erzurum Çifte Minareli Medrese ile Ulu Cami alanı, Afyonkarahisar Mısri ve İmaret Camisi çevresi, Kayseri Kaleiçi mevki, Yozgat Çapanoğlu Cami, Kastamonu Nasrullah Cami çevresi, Diyarbakır, Niğde, Muş, Kütahya ve Sinop yenileme projelerimizi sürdürüyoruz.

- ✓ Sanayi alanlarını çok daha modern ve geniş alanlara taşıyoruz. 12 ilimizde, 10 bin sanayi işyerimizi projelendirdik. 1.420'sini tamamladık, 3.422'sinin yapımına devam ediyoruz.

- ✓ Tarım köy kapsamında 45 projede 7.000 konutun yapımını tamamladık. Elazığ, Malatya, Ağrı ve Bingöl'de 6.600 konut ve ahır için çalışmalarımız devam ediyor.
- ✓ Kentsel dönüşüm projelerimizle birlikte otopark ihtiyacını giderecek bölgesel katlı otoparklar yapıyoruz.

ÖNEMLİ MEVZUAT DÜZENLEMELERİ

Tüm bu yatırımları yaparken, kentsel dönüşüm başta olmak üzere şehirciliğimizin geleceği adına; Meclisimiz çok önemli düzenlemelere imza attı. Bu yeni düzenlemelerle;

- İmar planı değişiklikleri sonucunda, meydana gelen değer artışının kamuya döndürülmesi sağlandı.
- Yapı kayıt belgesi alan yapılarda ilave inşaat alanı ihdas edilmemesi şartıyla güçlendirme yapılabilmesine imkân tanındı.
- Coğrafi Bilgi Sistemler Kanunuyla; kurumlarımız arasında; coğrafi verilere erişimi, paylaşımı ve kullanımı bedelsiz bir şekilde coğrafi bilgi platformu üzerinden paylaşılması sağlandı.
- Yarım kalan veya başlanmayan hiçbir kentsel dönüşüm projesinin olmaması ve sürecin durmaması adına tek taraflı fesih dönemi başlatıldı. Bu anlamda müteahhitlik sektörü disipline edildi.
- Kentsel dönüşümde müteahhidin üçüncü kişilere olan borcundan dolayı vatandaşlarımızın taşınmaz mülklerine haciz ve tedbir uygulanmaması sağlandı.
- Ayrıca Kartal'da ve Kâğıthane'deki gibi riskli yapıların bulunduğu alanlarda dönüşüm uygulamalarını Bakanlığımızın resen yapmasının önü açıldı.

Ben bu anlamda, tüm milletvekillerimize ve emeği geçen tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

MEKÂNSAL STRATEJİ PLANI

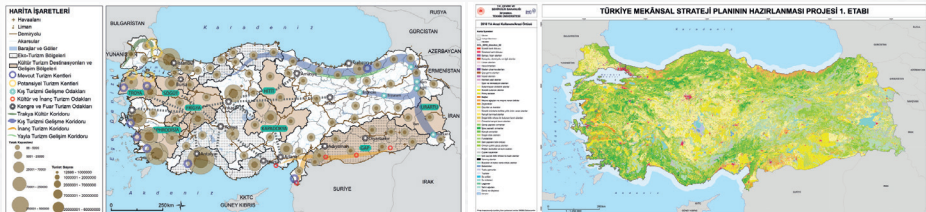
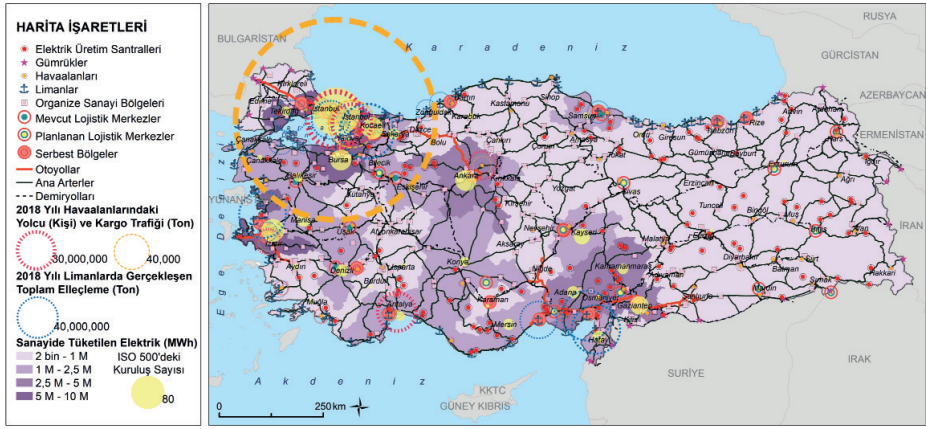
Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Tüm bu çalışmalarımız, aslında şehirlerimizi 50 yıl sonrasına, 100 yıl sonrasına hazırlamaktır ki; önümüzdeki yıl tamamlayacağımız Türkiye Mekânsal Strateji Planı bu amacımızın en önemli parçasıdır.

Türkiye Mekânsal Strateji Planıyla;

- İç ve dış yatırımların önünü açacağız,
- Sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi yüksek şehirler oluşturacağız.
- Altyapı ve hizmetlerin şehirlere dengeli dağılımını sağlayacağız.
- Özellikle Anadolu şehirlerimizin rekabet gücünü arttıracacağız.

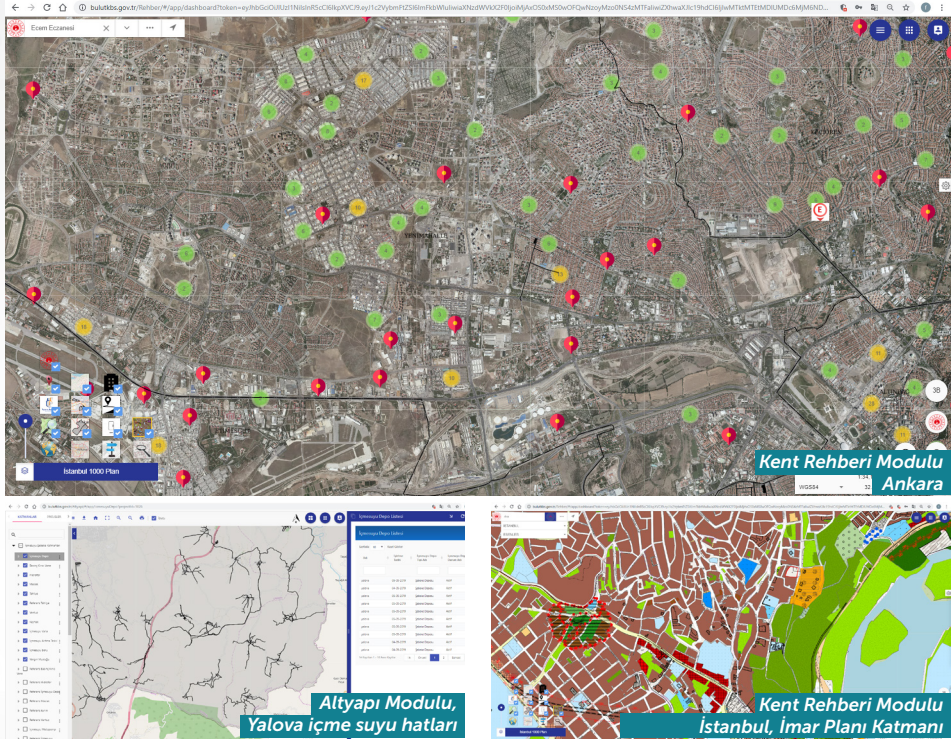
Böylece, şehirlerimizi belli bir stratejiye göre yeniden planlayacağız ve geleceğe hazırlayacağız.

AKILLI ŞEHİRLER STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI

2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı da mekânsal stratejik planımızın en önemli ayağını oluşturmaktadır.

Bu çerçevede; belediyelerimize ücretsiz olarak vereceğimiz coğrafi uygulamaları barındıran, Kent Bilgi Sistemi Projesi'ni başlattık.

İstanbul Esenler'de kurduğumuz 60 bin konutluk akıllı şehirde; Akıllı Şehir İhtisas Teknoloji Geliştirme Bölgesi oluşturuyoruz.

Coğrafi Bilgi Sistemi Uzmanlığı Yönetmeliği ile yeni bir uzmanlık kolu oluşturduk. Böylece; kamu kurumlarımızda nitelikli personel çalıştırılmasını ve genç nüfusun istihdam edilmesini sağladık.

Yerel yönetimlerimize; vatandaşa daha etkin, kaliteli, şeffaf ve hesap verilebilir hizmet sağlayacakları coğrafi uygulama yazılımları geliştirdik. E-Belediye Bilgi Sistemi ile entegre ettik. Böylece mükerrer veri üretiminin önüne geçerek, kaynak tasarrufu sağladık. Mekânsal planlama süreçlerini; standart bir yapıda sürdürebilmek için, e-Plan Otomasyon Sistemi uygulamasını 20 Aralık 2020 tarihinde hizmete sunacağız.

ÇEVRE VE COVID-19 SALGINI

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Hepimizin ortak hedefi daha güzel bir dünya, daha güzel bir tabiat ve çevre.

Tüm çalışmalarımızı çevre hassasiyeti gözeterek; insanımızın yaşam kalitesini yükseltmek, cennet vatanımızın her köşesini, gölünü, kıyısını, yaylasını geleceğimize en güzel şekilde taşımak hedefiyle kararlıkla yürütüyoruz.

Bugün, ne yazık ki; insanlık âlemi, dünya tarihinin en hassas dönemlerinden birini yaşıyor. İzleri uzun yıllar boyunca silinmeyecek en kritik sınavlarından birini veriyor. 2020 yılında, Covid-19 salgını nedeniyle; sevdiklerimizi, yakınlarımızı, 10 binden fazla vatandaşımızı kaybettik.

Bu durum, doğamızı korumak, çevremizi temiz tutmak adına yaptığımız çalışmaların ne kadar önemli olduğunu bir kere daha gösterdi. Çocuklarımızın emaneti olarak gördüğümüz dünyamızı yeşil alanlarıyla, çevresiyle, doğasıyla daha yaşanabilir bir hale getirmek hepimizin üzerine düşen en önemli vazifedir.

Biz de Bakanlık olarak; yerel yönetimlerimizle birlikte şehirlerimizin temizliği ve hijyenini sağlamak için tedbirler aldık. Finansman, kira ödemeleri ve konut taksitlerinin ertelenmesine kadar birçok konuda vatandaşlarımıza destek olduk.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE

Salgınla; küresel bir sorun olan iklim değişikliğiyle mücadelede sürdürülebilir politikaların uygulanması gerektiğini tüm dünya bir kez daha gördü.

Ülke olarak da, özellikle Akdeniz Havzasında yer almamız nedeniyle, iklim değişikliğinin etkilerini bu süreçte çok ciddi boyutlarda yaşadık, yaşıyoruz.

Bu yıl içinde yaşadığımız ve **13 vatandaşımızı kaybettiğimiz Giresun sel felaketi iklim değişikliğinin en acı sonuçlarından biridir.**

Ani ve aşırı yağışlara bağlı seller, fırtınalar, dev hortumlar; başta çiftçilerimiz olmak üzere vatandaşlarımızın büyük mali kayıplar yaşamasına sebep oldu.

Kayıpların yaşanmaması adına hazırladığımız; İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı ile 541 eylem ve bu eylemlerden sorumlu kuruluşları belirledik.

81 valiliğimize ve tüm belediyelerimize; İklim Değişikliği ve Afet Önlemleri Genelgemizi gönderdik. Tüm bölgelerimize ait iklim değişikliği eylem planlarını tamamladık.

30 büyükşehir belediyemizin Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarını hazırlamaları için yönetmelik ve teknik kılavuz çalışmalarımız devam ediyor.

SIFIR ATIK VE ÇEVRE YATIRIMLARI

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

İklim değişikliğiyle mücadelemizin en önemli ayağı olan; Sayın Emine Erdoğan Hanımefendinin himayelerinde yürüttüğümüz Sıfır Atık Projesidir. Bu projeye, bugüne kadar 50 bin kurum binasında sıfır atık sistemine geçtik. 17 milyon tonun üzerinde değerlendirilebilir atığı geri dönüşüme kazandırdık.

Hedefimiz; 2023 yılına kadar, bütün Türkiye’de Sıfır Atık Sisteminin kurulumunu tamamlamak, **geri kazanım oranını %35’e çıkarmak, 20 milyar TL tasarruf etmek ve 100 bin kişiye istihdam sağlamaktır.**

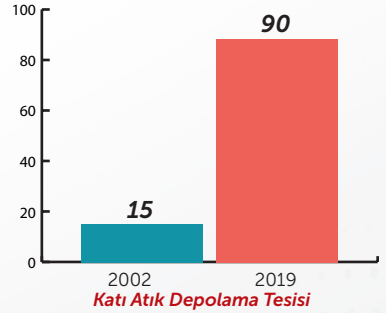
Ülkemizde bir ilk olan, Türkiye Çevre Ajansının kurulmasını amaçlayan kanun teklifi TBMM Çevre Komisyonunda kabul edildi. Bu düzenlemeyle; Depozito İade Sistemini etkin şekilde, tek bir merkezden yönetecek ve sıfır atık uygulamalarını yaygınlaştıracacağız.

Depozito İade Sistemiyle; yıllık 20 milyar adedi aşan içecek ambalajlarının % 90'ı geri dönüşüme ulaştıracak, her yıl en az 1 milyon ton ilave atığın oluşmasını önleyeceğiz.

Kanunun TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmesi halinde zorunlu depozito uygulamasını, inşallah 2022 yılında başlatacağız.

Katı atık düzenli depolama tesisi sayısını bugün itibariyle 90'a çıkardık. Bu sayede, 1.185 belediyede 65 milyon vatandaşımıza hizmet veriyoruz. "Katı Atık Programı" ile yerel yönetimlerimize toplam 90 milyon TL destek sağladık. 2020 yılı sonuna kadar 50 milyon TL daha destek sağlayacağız.

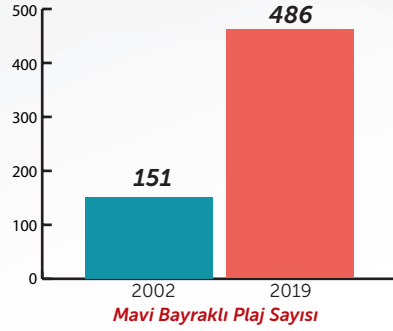

Sıfır Atık Mavi Hareketiyle; bugüne kadar 80 bin ton deniz çöpünü topladık ve bertarafa gönderdik. Denizlerimizin korunması adına; bugün 305 kıyı tesisinde gemilere atık alım hizmeti veriyoruz.

80 BİN TON
DENİZ ÇÖPÜ
TOPLADIK

Mavi bayraklı plaj sayımızı 486'ya çıkardık.

Arıtma tesislerimizle, bugün belediye nüfusunun %89'una atıksu arıtma hizmeti veriyoruz. İnşallah 2023 yılına geldiğimizde, hiçbir atıksu, arıtılmadan doğaya deşarj edilmeyecek.

Atıksu arıtma tesisi yönetimlerini teşvik etmek amacıyla; 2020 yılı enerji teşvik ödemeleri için de 153 milyon TL ödenek ayırdık.

Yerel yönetimlerimizin çevre yatırımlarına 2019-2020 yılında; araç, proje ve enerji teşvikleri için toplam 1 milyar 250 milyon TL destek sağladık.

Avrupa Birliđi fonlarından da yaklaşık 1 milyar avroluk hibe desteği ile çevre yatırımları gerçekleştiriyoruz.

Bu kapsamda 35 ilimizde içme suyu, atık su ve katı atık yönetimi alanında 30 projeyi tamamladık. 18 altyapı projesinin yapım çalışmaları devam ediyor.

Çevresel Etki Deđerlendirmesiyle; çevresel etkisi olabilecek tesislere gerekli önlemleri aldık. Bugün itibariyle 33.202 tesisimize Çevre İzin ve Lisans Belgesi düzenledik.

2020 yılının ilk 10 ayında denetimlerimizle çevreyi kirleten 239 tesisin faaliyetini durdurduk. 4.047 tesise 202 milyon TL idari yaptırım uyguladık.

Ülkemizde ürün ve hizmet grupları için geliştirdiğimiz ve bunların çevre dostu olduğunu gösteren Çevre Etiket Sistemini hayata geçirdik.

2002 yılına kadar, 8 olan hava kalitesi ölçüm istasyonu sayısını bugün 355'e çıkardık.

EKOLOJİK KORİDORLAR VE MİLLET BAHÇELERİ

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

2023 yılına kadar tamamlamayı hedeflediğimiz ekolojik koridorlarla, millet bahçeleriyle ülkemizi bir uçtan diğer uca yeşil ağlarla örüyoruz.

Ekolojik koridorlarımızın pilot uygulamalarını 22 ilimizde başlattık.

Ekolojik koridorların bir parçası olan; 81 ilde 81 milyon m² yapmayı hedeflediğimiz millet bahçeleri projemiz devam ediyor.

77 ilde toplam büyüklüğü 50 milyon m²'yi bulan 272 millet bahçesi yapıyoruz. 22 ilde 6 milyon m² büyüklüğünde 35 millet bahçesinin açılışını yaptık. 237 millet bahçesinin yapım, projelendirme ve yer seçim çalışmaları devam ediyor.

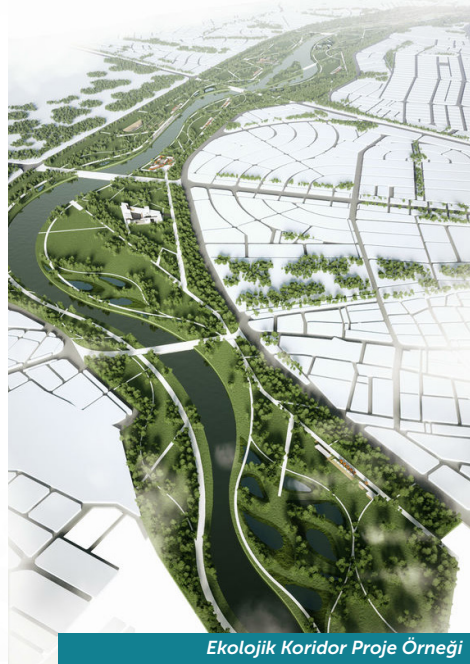
Ankara / Ürengil Millet Bahçesi

İstanbul Esenter 15 Temmuz Millet Bahçesi

Rize Güneysu Millet Bahçesi

Ekolojik Koridor Proje Örneği

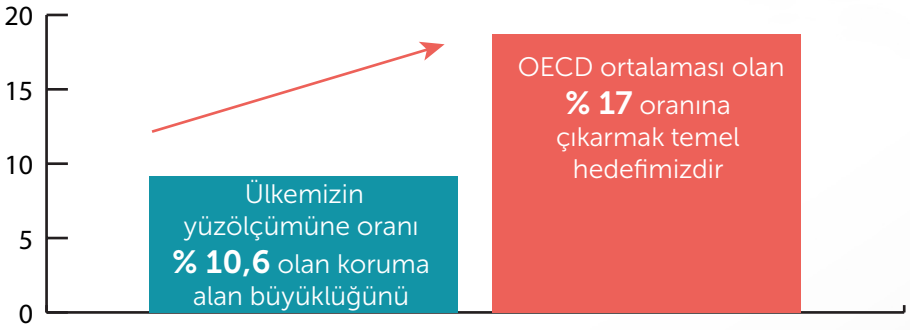

Malatya Millet Bahçesi

KORUNAN ALANLAR

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Ekolojik koridorların en önemli noktalarını doğal korunan alanlarımız oluşturuyor. Son 2 yılda; korunan alan büyüklüğümüzü %10,6'ya çıkardık. Bu oranı, OECD ortalaması olan %17'ye çıkarmak için çalışmalarımız devam ediyor. 2020 itibarıyla ülkemizdeki 3.402 korunan alanın büyüklüğü yaklaşık 83 bin km2'dir. Özel Çevre Koruma Bölge sayısı ise 18'dir.

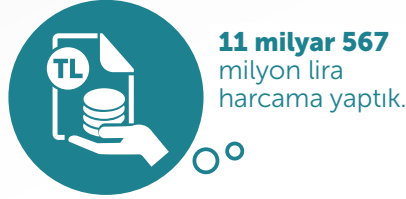
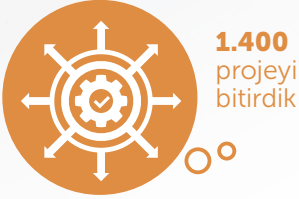
Doğamızın bugünden daha iyi koşullarda çocuklarımıza aktarmak için alanlarında uzman isimlerle Çevre ve Tabiat Varlıkları Kurulumuzu oluşturduk.

İLLER BANKASI YATIRIMLARI VE YEREL YÖNETİMLER

İller Bankamız; ülkemizin tüm bayındırlık hizmetlerinde en aktif şekilde yer almış, sağladığı finansal kaynaklarla, belediyelerimizin altyapı yatırımlarına destek veren en önemli kuruluş olmuştur. Son 18 yılda, İller Bankamızla, yerel yönetimlerimize öz kaynaklarımızdan toplam 59 milyar TL destek sağladık.

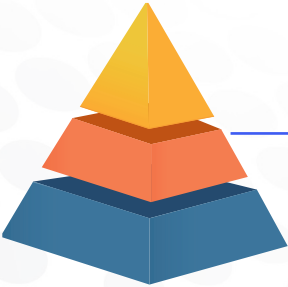
Yine SUKAP kapsamında, 1.400 proje için 11 milyar 567 milyon TL kaynak aktardık. 2003-2020 yılları arasında SUKAP dâhil yaklaşık 7.6 milyar TL hibe sağladık.

Uluslararası finans kuruluşlarıyla imzalanan anlaşmalarla 2 milyar 169 milyon avro finansman sağladık.

Yerel yönetimlere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden 2002 yılında 4.7 milyar TL kaynak aktarılırken, 2019 yılında bu rakam 76.5 milyar TL'ye çıkarılmıştır. Belediyelerimizin gelirlerinin artırılması için çalışmalar yapmaya devam ediyoruz.

KÖYDES Projesiyle, 2005-2020 yılları arasında toplam 15 milyar 225 milyon 908 bin TL ödenek ayrıldı.

KÖYDES PROJESİ

2005-2020 yılları arasında toplam
15 milyar 225 milyon 908 bin TL ödenek ayrıldı

TÜRKİYE EMLAK KATILIM BANKASI

Yine, Türkiye Emlak Katılım Bankamızla; başta inşaat ve gayrimenkul sektörü olmak üzere üretimi ve reel sektörü desteleyecek finansal çözümler geliştiriyoruz. Emlak Bankasını, geçtiğimiz yıl Türk finans sektörüne Türkiye Emlak Katılım Bankası olarak geri kazandırdık. 2020 yılı kurumsal faaliyetlerimizi gerçekleştirdiğimiz bir yıl oldu.

Bankamızın; bugün itibariyle aktif büyüklüğü 16.2 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu yılın sonunda; 51 şube ve 20 milyar TL aktif büyüklüğe ulaşmayı, 2021 yılı sonunda 101 şubeyle istihdama önemli bir katkı sağlamayı hedefliyoruz.

2020

Bu yılın sonunda;
51 şube ve 20 milyar TL
aktif büyüklüğe
ulaşmayı hedefliyoruz

2021

2021 yılı sonunda
101 şubeyle
istihdama
önemli bir katkı
sağlamayı
hedefliyoruz.

Emlak Katılım, kaynak çeşitliliği anlamında önemli bir fon toplama aracı olan kira sertifikası ihraçlarına devam ediyoruz. Şimdiye kadar 2 milyar 826 milyon TL tutarında kira sertifikası ihracı gerçekleştirdik.

HAZİNE TAŞINMAZLARI

Sayın Başkan, Değerli Milletvekilleri,

Hazine taşınmazlarımızın yönetimi ve planlanmasına dair önemli çalışmalar yürüttük, üretimi ve yatırımı destekleyici yeni projeler hayata geçirdik.

2B arazileri ile Hazineye ait tarım arazilerinin satışında 894 bin hak sahibini tapularına kavuşturduk. Satışı yapılan 642 bin taşınmazın toplam satış bedeli yaklaşık 14 milyar TL oldu.

Çiftçilerimizin üretimini desteklemek amacıyla 51 bin 600 vatandaşımıza 567 milyon m² tarım arazisini ecrimisil bedelinin yarısı üzerinden kiraladık.

Tıbbi, aromatik ve süs bitki türleri ile ceviz, badem, antep fıstığı, zeytin başta olmak üzere ağaçlandırma faaliyetlerini desteklemek ve yerli üretimi teşvik etmek amacıyla 7.1 milyon m² taşınmazı kiraladık.

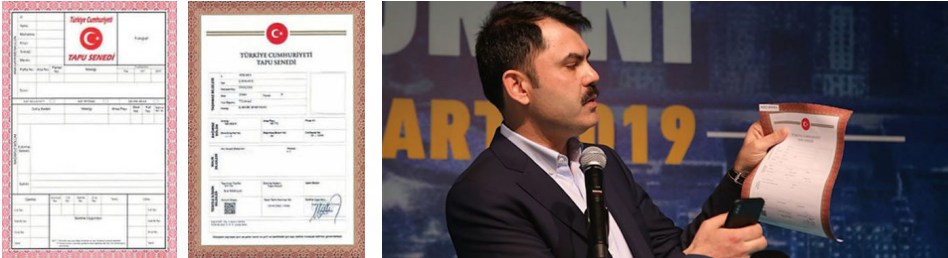
Eğitim, sağlık ve spor faaliyetlerini desteklemek amacıyla yaklaşık 27 milyon m² büyüklüğünde Hazine taşınmazı kurumlarımıza tahsis ettik.

Yaklaşık 1,8 milyar TL olan 7.047 kamu konutunun satışını tamamladık. Yaklaşık 1, 2 milyar TL tahsil ettik.

TAPU VE KADASTRO FAALİYETLERİ

Bunun yanı sıra; tapu ve kadastro faaliyetleri kapsamında da Hazineye; 2019 yılında 12,2 milyar TL, 2020 yılı Ekim itibariyle de yaklaşık 16,2 milyar TL harç geliri sağladık.

Vatandaşlarımızın, tapu ve kadastro müdürlüklerine gitmeden işlem başvurusu yapabilmesi için web-tapu sistemini kurduk. Yeni başlattığımız QR kodlu yeni tapu senetlerimiz ile vatandaşlarımız artık QR kodunu telefonlarına okutarak taşınmazın ada, parsel ve harita bilgilerine erişebilirler.

Yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın ve yabancıların işlemlerini buldukları ülkelerden yapabilmesini sağlamak amacıyla Berlin Temsilciliğimizi açtık. Diğer ülkelerde de temsilcilik açılmasına yönelik çalışmalarımız devam ediyor.

Yabancıların Türkiye'de yapacakları gayrimenkul yatırımlarını teşvik etmek amacıyla 6 dilde hizmet veren Yabancı Bilgi Portalı projesini tamamladık.

Sayın Başkan,

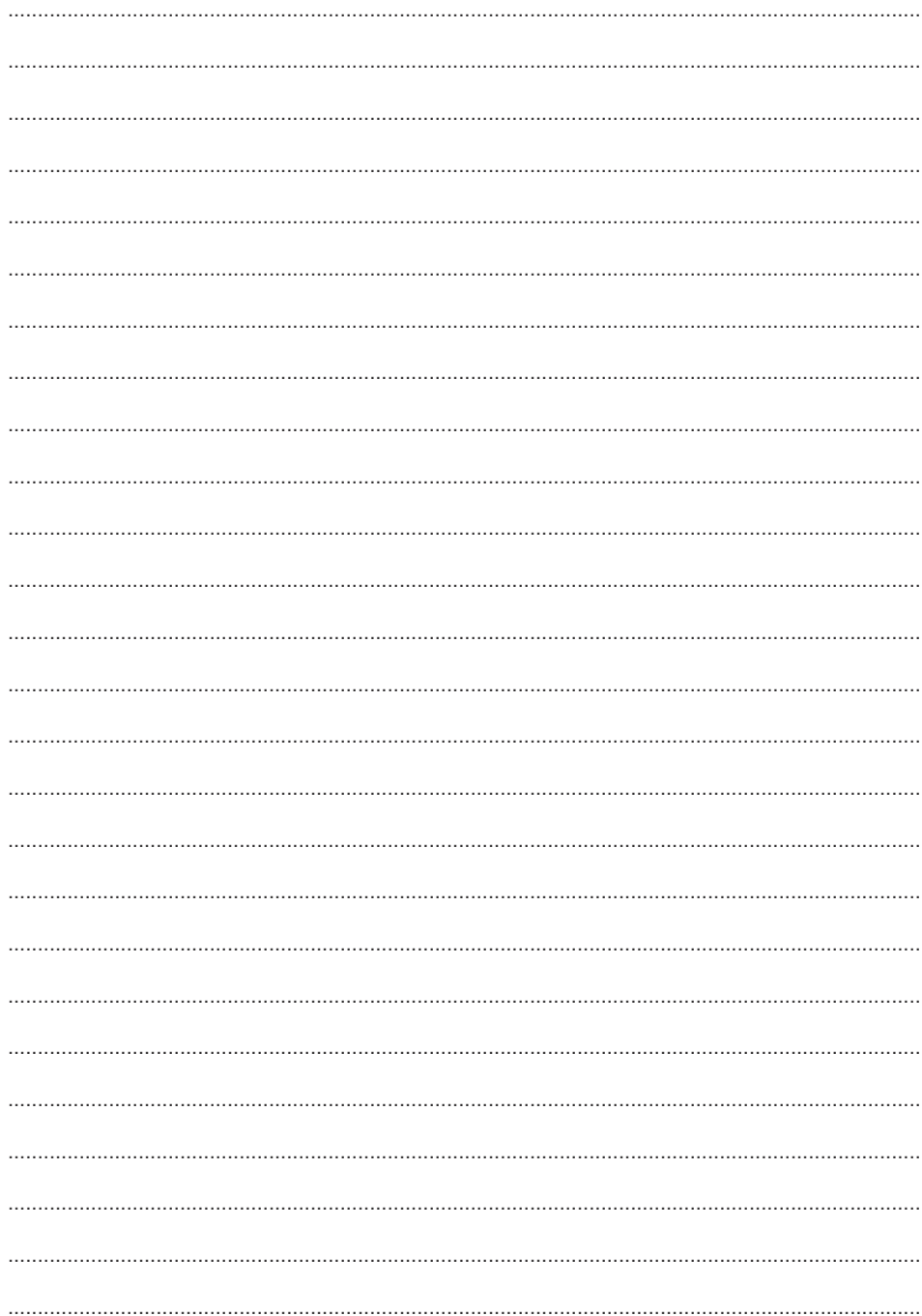
Plan ve Bütçe Komisyonunun Değerli Üyeleri,

Bundan önce olduğu gibi, önümüzdeki dönemde de; ülkemizde insan odaklı, doğal hayata ve tarihi mirasa saygılı, yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı, kimlikli, dayanıklı ve engelli dostu şehirler oluşturulmasına yönelik çalışmalarımıza titizlikle devam edeceğiz.

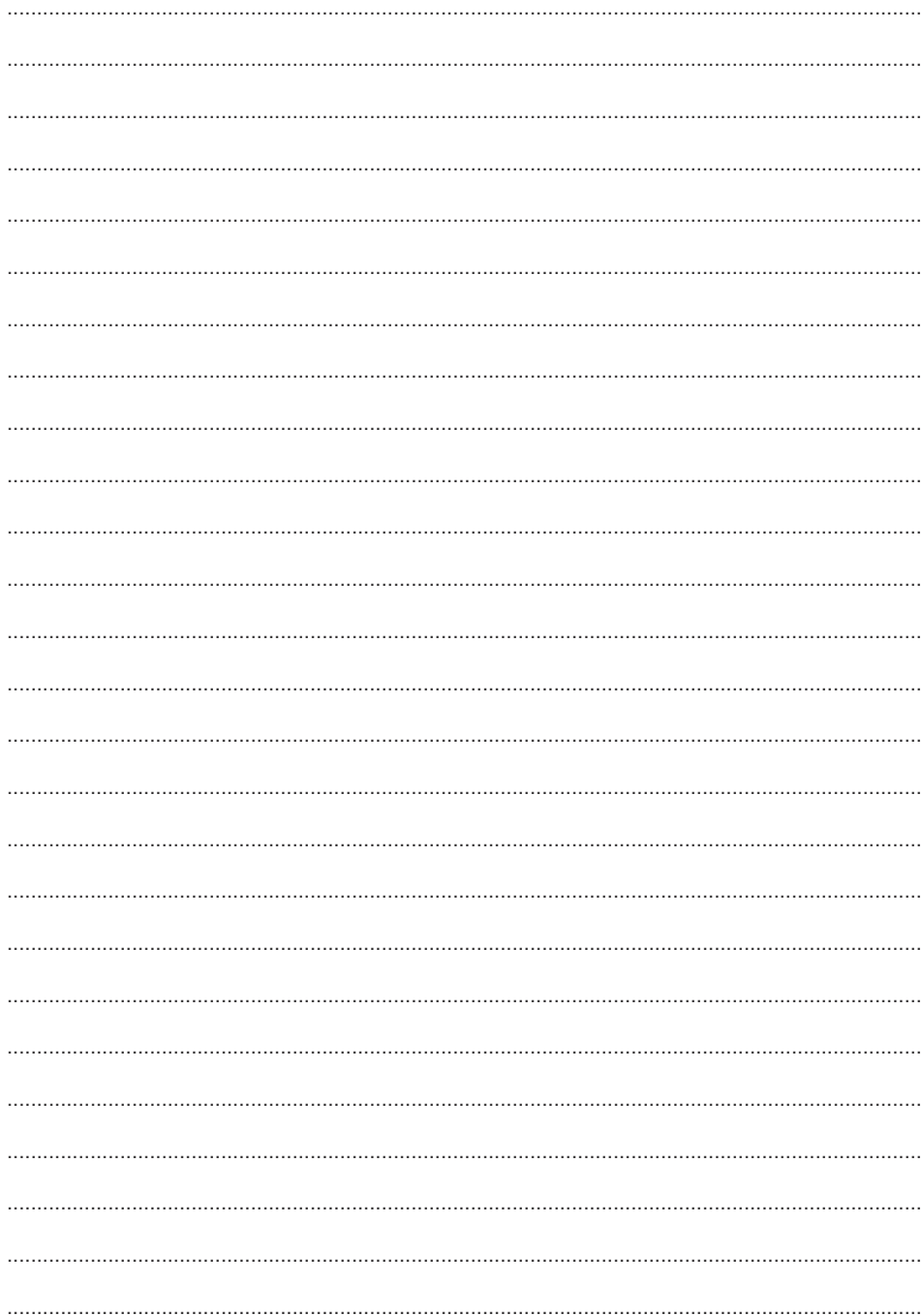
81 ilimize, 83 milyon vatandaşımıza, merkez teşkilatımızla, taşra teşkilatımızla, tüm ekibimizle gece gündüz demeden hizmet ediyoruz, etmeye devam edeceğiz.

Tüm bu saydığımız projelerimizle amacımız; milletimizin gönlünü kazanmak, bu gök kubbede hoş bir seda bırakmaktır.

Bu vesileyle sözlerime son verirken, 2 sene boyunca gece gündüz çalışan tüm mesai arkadaşlarıma, değerli komisyon üyelerimize ayrı ayrı teşekkür eder, 2021 yılı Bütçemizin ülkemize hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım.

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**